

nemške stranke v Štajerskih mestih in trgih, se puntajo in zahtevajo zvišanja učiteljskih plač. Nemški svobodomiselniki učitelji so imeli preteklo nedeljo v Mariboru shod, na katerem so voditeljem nemške deželne politike pravili tako gorke, da se je čutil predsednik nemškega Volksrata, ki je shodu predsedoval, siljenega odložiti predsedstvo shoda. Štajerskim Nemcem so se začele tresti hlače, kajti učitelji so v Mariboru zagrozili, da stopijo vsi v socijalno demokratično stranko, če ne dobe višjih plač. Niti Wastian ni našel milosti v očeh razdraženih učiteljev. Res lepa je slika nemškega gospodarstva na Štajerskem: vse polno dolgov, vedno več novih zahtev, strah pred višjimi davki in nazadnje se še nemški bratci med seboj kavšajo.

Iz šolske službe na Štajerskem. Štirirazredna ljudska šola v Framu je povišana v petrazrednico. — Za definitivnega učitelja in šolskega vodjo na ljudski šoli v Razborju je imenovan ljudski učitelj pri Sv. Martinu na Pohorju Ivan Lah. — Kot definitivni učitelj je nastavljen na šoli v Cirkovcah tamošnji provizorični učitelj Karol Pfner. — Kot definitivna učiteljica v Središču je nastavljena tamošnja suplentinja Olga Serajnik. — Definitivna učiteljica v Hočah Cecilija Treun je dobila začasen dopust. — Učiteljici ročnih del v St. Ilju v Slov. goricah in v St. Lovrencu nad Mariborom Ana Hufschmidt in Eliza Prahl sta stopili v stalen pokoj.

Nesreča. Iz Rimskih Toplic se poroča: V torek dne 28. novembra popoldne se je pri skladanju železničnih tračnic zgodila velika nesreča. Zlomila se je namreč podlaga, na kateri so bile naložene tračnice. Na tračnicah so stali štirje delavci, ki jih je potegnilo seboj. Enemu je zmečkalo nogo, drugi pa so manj poškodovani. Krive nesreče so slabe podlage.

Učiteljsko gibanje na Ogrskem. Ogrski državni učitelji so imeli v soboto zborovanje, na katerem so se posvetovali o zboljanju plač in o draginski dokladi. Zborovanje je bilo zelo voharno. Neki govornik je predlagal, naj stopijo učitelji dne 1. januarja 1912, ako se do tega časa ne zboljša njih gnotni položaj, takoj v štrajk. Predlog je bil sprejet z veliko večino glasov.

Dotični gospod. ki je včeraj pri Novem svetu v restavraciji pomotoma zamenjal star in vzel nov klobuk, se prosi, da ga še danes nazaj prinese. Tam dobi tudi svojega nazaj.

Gost.

Oražem proti Černetu.

(Izpred ljublj. okrajnega sodišča.)

V soboto ob 3. uri popoldan se je nadaljevala obravnava v tožbi mošćanskega gerenta Oražma proti gostilničarju Černetu radi razžaljenja časti. Č. Černe je namreč ponudil dokaz resnice za opravičenost svoje bojazni, da gerent Oražen ne gospodari pravilno z občinskim imetkom, v katerem smislu se je svoječasno izrazil, radi česar se je čutil gerent Oražen užaljenega in je vložil tožbo.

Nastopilo je veliko število prič, obravnava je vodil mirno in zelo objektivno g. Pompe, gerenta Oražma je zastopal g. Dr. Adlešič (pisarna dr. Pegana), g. Černeta pa g. Kandare (pisarna dr. Ravniharja).

Ob 1/26. uri zvečer je sodnik

obrnava preložil, ker se mora zaslisiati še dosti prič, ko je že bilo zaslisano sedemnajst prič.

Obravnava se je v glavnem o dveh rečeh: o tem, kdo je zakrivil primanjkljaj v obč. blagajni in o nasutju obč. cest v Mostah z gramozom. V prvi zadevi je večina prič izpovedala naslednje:

Obč. tajnik v Mostah Staré, ki je letos umrl, se je izražal nasproti pričam zelo nepovoljno o gospodarstvu gerenta Oražma z obč. denarjem. Gerent Oražen je jemal denar iz obč. blagajne brez vsakih potrdil, kadar koli je rabil denar za nakup smodk za svojo tobakarno; jemal je po 20—50 kron. Priča Miško Smoljan, gostilničar na Selu je izpovedal: „Pokojni Stare je zahajal v mojo gostilno in ako sem videl gerenta Oražma, da je šel mimo gostilne v obč. urad, sem na to vedno opozoril Stareta, ki je vedno rekel: „saj vem, po kaj gre, gotovo potrebuje denar“ ko se je pa vrnil, je rekel, da je Oražen zopet vzel denar, včasih 40, včasih 50 kron.

V tem smislu je povedalo več prič, med njimi tudi Fr. Zupan, nasproti kateremu se je izrazil pok. Staré, da se obč. denar obrestuje mesto na korist občine, na korist Oražmovo, ki z njim kupuje vmodke za svojo tobakarno.

Priča Matija Lavrič, pregledovalec obč. računov je pregledal po smrti obč. tajnika Stareta skupaj z drugim pregledovalcem računov Iv. Dolničarjem na poziv gerenta Oražma občinske račune. Ker računi niso bili v redu, posebno ker so bili vpisani preveliki izdatki za kurjavo uradnih prostorov in za nakup več parov čevljev za nekega obč. ubogega, ki v tako malem času ne bi niti mogel porabiti toliko čevljev, nista hotela računov podpisati, na kar jima je Oražen kratko odgovoril: „Ce nočeta, pa pustita“.

V tem smislu, da se je pok. obč. tajnik Stare pritoževal na Oražmovo gospodarstvo, so izpovedale vse priče, ki so s Staretom sploh govorile, kakor so vse izjavile tudi to, da se Oražen na Stareta nikdar ni pritoževal dokler je bil ta živ, komaj pa je on umrl, se je začelo govoriti o primanjkljaju, ki ga ga je on zakrivil.

Ničesar o vsem tem ni vedel Ivan Orehek, očividno Oražmov prijatelj, ker se je po svoji izpovedbi tudi vsedel zraven njega in je večkrat na tihem „konferiral z Oražmom“ in njegovim zastopnikom Dr. Adlešičem.

Da se nam ne bo očitalo pristransko poročanje, omenjamo, da so vse priče izjavile, da jim ni znano, ali je gerent Oražen vrnil obč. blagajni te zneske ali ne in notiramo izpoved priče M. Smoljana, da mu je rekel pok. Staré za Oražma: „Saj nič ne rečem, saj bo dal nazaj.“

Glede gramozja je pa stvar naslednja:

Gerent Oražen je na občinske stroške dal nasuti občinske ceste s svojim gramozom. Priče ne vedo povedati, ako je bila stvar oddana ponudbenim potem in tudi ne vedo, s kako kvaliteto je gerent Oražen označil svoj gramoz, ali v enem se strinjajo vse priče — izvzemši Oražmovo prijatelja Orehka —: da ni bil gramoz za nič, da je bilo več zemlje kot gramoz in da se je pri prvem dežju spremenilo vse v blato. Priča Rebrnjak pravi, da ni dovolil, da bi se to blato nasulo pred njegovo hišo, pač pa je prosil Oražmovo hlapca, ki je „gramoz“ nasipal, da bi ga odpeljal na njegov vrt (smeh), česar pa ta ni hotel storiti. Med vsemi sedemnajstimi pri-

čami se je našel samo Oražmov prijatelj Iv. Orehek, ki je izjavil, da je bil gramoz „dober.“

Svojega mnenja o vsem tem ne maramo izreči, ker je stvar sodnika, da vidi kje je resnica, ali naše poročilo bi bilo nepopolno, ako ne bi omenili nekaterih epizod, ki so pripomogle, da je sicer suhoparna razprava dobila malo življenja.

Omeniti moramo n. pr., da zna gerent Oražen tudi nemški, ker ko je sodnik vprašal, ali je Oražen, ali Oražem se je odrezal: „Mit „m“, ja.“

Tudi njegov prijatelj Ivan Orehek se je postavil. Ko ga je sodnik za neko stvar vprašal, se je odrezal kot pravi klerikalec v žargonu Boltatuga Pepeta s Kudeluga: „Jest nism tega ankul rekul Kdo je pa to not dja?“

Matija Pakljaj je sicer že 46 let star, ali pozna se mu, da je bil vojak. Ko je končal, je napravil tak imeniten „kehrt euch“ in je tako krepko udaril z eno peto ob drugo, potem pa odkorakal, da bi ga bil še danes vsak lajtnant vesel.

Mihael Vokavšek, tesarski pomočnik je rekel, da je 100 kron „pomankanja“ (misli je gotovo na primanjkljaj). Slišal je to na vseh svetnikov dan, po deveturi zjutraj.

„Pa kje je bil ta primanjkljaj, v občinski blagajni ga vpraša sodnik?“ „I. seveda, saj so mi občinski moške povedali! V občini je bilo 100 K „pomankanja“.

O prihodnji obravnavi bomo zopet poročali, ker stvar je res zanimiva.

Književnost in umetnost.

Slovensko deželno gledališče.

Vaška romantika. Ljudska igra v treh dejanjih. — Spisal F. V. Jelenc. — Režiser H. Nučič. Včeraj zvečer se je igrala na odru našega deželnega gledališča že tretja »ljudska igra« v sezoni. Po Spicarjevem »Kralju Matjažu« in Peskovi »Slepi ljubezni« torej »Vaška romantika«, s prvotnim naslovom »Na vasi!« — »Romantika« in »ljudska igra« v naslovu naj bi bili nekako opravičilo. Jelenca je gledališka pisarna imenovala »novelista in liričnega pesnika«; — meriti ga moremo torej z literarnim merilom. Povemo lahko torej odkrito svoje mnenje. Sufet, ki ga je obdelal pisatelj, je pri nas naravnost nemogoč. Izbrati bi si moral nekaj, za naše razmere tipičnega. — Anton, sin bogate hiše, se zaljubi najprej v hčer revne bajtarice, potem pa brez vsake utemeljitve v cigansko Mejrimo. Mati nasprotuje najprej ženitvi z Marico, potem pa ženitvi s ciganko. Anton ciganko v svoji trmoglavosti vseeno vzame za ženo, imata otroka, hčer Marijo, ki jo mati ljubi; toda zdaj spozna Anton, da ljubi pravzaprav Marico, in ne Mejrimo, ciganke. Uda se pijaci in je z Mejrimo zelo surov, tudi svojega otroka ne ljubi. Marica, ki je bila odšla, ko je Anton vzel ciganko, se vrne na smrt bolna, Mejrima pa uide iz neznosnih razmer s ciganom Izašarjem, ki je že poprej imela z njim razmerje. To je na kratko vsebina te »ljudske igre«.

Kakor rečeno, nikoli pri nas kmet ni jemal ciganke za ženo, torej vse sučet drame nima za nas nobenega pomena. In če že pripuščamo tak slučaj, bi moral biti bolj utemeljen v značaju Antona; samo namigavanje o dedični zateženosti od očeta ne zadostuje. O kaki karakteristiki oseb, iz katere bi

govorila zopet Liza, in videlo se je, da hoče samo udušiti svojo lastno nezno žalost. »Jaz sem včeraj prejela pismo od doma...« je nadaljevala.

»Res?« je mehansko vprašala Dora. »Da... Mama piše, da je pri njih sedaj pomlad v najlepšem razmahu... Toplo da je in dnevi lepi.«

Liza je vzdihnila in obmolnila. Hotelo se ji je, da bi povedala, da jo vleče domov, na zeleno travo, na toplo, k prostemu, pokojnemu življenju, da se je vsega naveličala tu. A nekak strah pred Doro, pred samo seboj, ji ni pustil, da bi izgovorila to.

»To je maloduše...« je pomislila, »slabost... treba se je boriti...« Dora je molčala še vedno. »Včeraj so študentje prijavili Vjaznikovu protest proti nesramnemu postopanju...« je nadaljevala Liza monotono, z zateglim glasom. »No?« se je odzvala Dora. »No, ničesar drugega...«

Dora je nenadoma stopila k njej, stisnila pesti in rekla s pridruženim, napetim glasom: »Ah, Liza Lizočka!... Dolgočasno, pusto je... To vse ni tisto... ni tisto...«

Liza je takoj začutila solze v očeh, in postalo jej je brezkončno žal Dore. In kakor da je v tem sočutju ravno to, česar jej je bilo treba, je v trenutku pozabila nase. Polastilo se je je neko močno, materinsko čuvstvo, ko je objela Doro čez tenki pas z obema polnima, mehkim rokama in jo potegnila k sebi.

»Ah, nič hudega... Doročka... draga moja...« je rekla, poljubljajoč jo na lase in lica. »Ali naj prinesem samovar?« je hripavo in čmerikavo vprašala izza vrat gospodinjo. Dora se je zdržnila. Liza je odgovorila v poslovnem tonu:

»Prinesite!« Debeli, umazana malomeščanka, ki je sovražila kursiste zato, ker so živele boljše življenje, kakor ona, a ona jih je morala za petnajst rubljev trpeti v svojem stanovanju, je z neprijaznim obrazom prinesla umazan, zelenkast samovar.

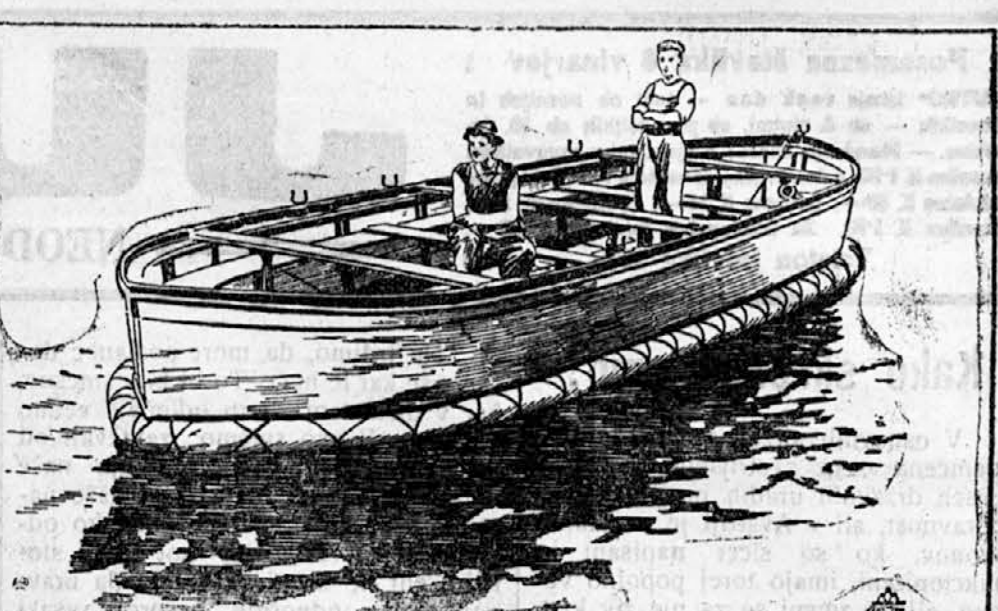
»Kruha treba?« je vprašala z nejevoljo in preziranjem malomeščanka, a se ni ozrla na nobeno.

»Ne!« je odgovorila naglo Dora.

Obema, Lizi in Dori, je bilo tesno pred njo, in obe ste se je bali, dasi tega sami sebi nista priznali. Obe je napolnjevala s strahom in bolestjo ta brezsmiselna, hladna zloba tujega človeka, kateremu nista bili kos, s katerim se nista znali boriti. V njeni prisotnosti jima je bilo težko in mučno, in vselej, kadar sta jo srečali na koridoru, sta se trudili, da se zmuzata neopaženo mimo. To je bilo obema nerazumljivo in ponižujoče, in nekaj tujega njunima mladima, deviškima dušama, ki sta hrepeneli nezavestno le po ljubezni, nežnosti in občni prijaznosti.

Gospodinja je osorno in z očitno željo po prepiru ogledovala sobo, srdito zgrabila umivalnico, v kateri je bilo še malo umazane vode in jo s suvačnimi kretnjami odnesla ven, godrnjaše nekaj medpotoma, in zaloputniviši z vrati.

Liza in Dora sta dolgo sedeli molče. V tihi duši Lizini se je kakor val dvigala pekoča bolest za Pašo in potem zopet topo čuvstvo raztresenosti in neodločnosti. Popolnoma nerazumljivo in čudno se jej je zdelo, da Paše že ni več, in da ga nikoli več ne bo, a v njenem življenju da ostane vse, kakor prej. Zdelo se ji je, kakor da so iz njenega življenja odnesli čudovito luč in da je postalo zdaj v njem temno in pusto in prazno.

Nov rešilni čoln. Danski kapitan Engelhart je izumel nov rešilni čoln, ki je povsod našel veliko priznanje. Čoln je tako konstruiran, da se niti pri največjem viharju ne more potopiti. Na čoln gre lahko 35 ljudi.

Kašparjevi poletji v Pragi.

Praga, 10. decembra. Češki aviatik inženir Kašpar se je danes popoldne vzdignil s svojim aeroplanom v zrak in dosegel višino 1200 m. Ostal je v zraku pol ure. Takoj nato je poletel njegov učenec Čihák, ki je v višini 1100 m ostal 38 minut. Ko se je Čihák spustil na tla, se je Kašpar zopet dvignil in vzel s seboj kot pasžirja športnega urednika „Narodnih Listov“. Ostal je v zraku 10 minut.

Sasanov o mednarodnem političnem položaju.

Pariz, 10. decembra. Ruski zunanji minister Sasanov, ki je obiskal svojega francoskega kolega v Parizu, je odpotoval danes skozi Berlin v Petrograd. Pred odhodom iz Pariza je izjavil, da je z mednarodnim političnim delovanjem zelo zadovoljen.

Železniška nesreča v Parizu.

Pariz, 10. dec. Danes se je pripetila v bližini severnega kolodvora v Parizu velika železniška nesreča. Osební vlak, ki je prišel ob tritetr na pet popoldne iz Chantilla je trčil v neko lokomotivo. Do pol sedme ure zvečer so našli 3 mrtvece in 7 težko ranjenih. Mnogo vozov je bilo popolnoma razrušeni.

Vezuv bluje.

Milan, 10. dec. Danes zvečer je došlo semkaj poročilo, da je ognjenik Vezuv zopet pričel bluvati. Oblasti so takoj odposlale na kraj nesreče mnogo rešilnega materiala.

Italijansko-turška vojna.

Berlin, 10. decembra. Turške čete v Tripolisu se pripravljajo na jodlično akcijo proti Italijanom. Preko Tunisa je došlo v Tripolis 10 oblegalnih topov, katere bodo Turki vporabljali v boju proti italijanskim ladjam. Zdravstveni položaj turške armade je zelo ugoden.

Revolucija na Kitajskem.

London, 10. decembra. Iz Pekinga prihajajo poročila, da so vladne in revolucionarne čete sklenile v Vučangu tridnevno premirje. Tekom tega časa se bodo vršila mirovna pogajanja, ki bodo najbrže uspeła.

Za „Družbo sv. Cirila in Metoda“.

Sence jutra.

Ruski spisal M. Arcibašev. — Prevel Anton Melik.

»Ah, kaj... pojdive...« je rekla Dora Lizi. Liza se je ozrla na grob z močno objokanimi, sivimi očmi, v katerih je bila bolest in nekak izgubljen izraz, in odgovorila z nizkim, lepo-sepetajočim glasom:

»Pojdive...«

Vrane so zopet letele nad križi in ena je zakrakala:

»Krr!...«

Takoj za samotnimi vrati pokopališča sta sedli Dora in Liza v konjski tramvaj in se vozili dolgo po brezkončni, široki in vendar temni ulici, mimo neizmerno jednoličnih, kakor jedna sama stena se vrstečih hiš. Medpotoma so vsi možki na tramvaju motrili lepo, polno Lizo, a ona tega, kakor vselej, ni zapazila. Toda Dora je videla to in se je srdila, sama ni prav vedela zakaj, dasi je skrivala pred samo seboj to razdražnost. Ko sta izstopili s tramvaja in se namerili po ulici proti Dorinemu stanovanju, je ta vzdihnila in rekla:

»Tako smo ga torej pokopali...« in je pristavila, zmignivši z rameni, kakor od mraza: — »Kako je vse to jednostavno... strašno jednostavno!«

Debele solze so vzpolzele zopet Lizi čez lice.

»Ubogi, ubogi Paša!« je rekla tiho.

»Kako, ali greš gor?« je vprašala Dora pred mračno vežo, podobno kleti.

»Ne vem, zares... no, grem...« je odgovorila Liza kakor v zavesti krivde in vzdihnila.

Sli sta skozi vežo in nato dalje počasno čez majhno dvorišče, podobno pomrznjeni jami za pomije in smeti, in po stopnicah, kjer

je grdo smrdelo po pomijah in mačkih, v četrto nadstropje. Majhni, kratki držaji ob stopnicah so se svetilkali in se premenjavali s strani na stran z brezkončno utrjujočo jednoličnostjo. Dori je kot navadno silno bilo srce in ji kri tolkla v potnih sencih. V tesni, temni prednji sobi, kjer je vladal še hušji duh — po pečeni čebuli in mokrih cunjah — sta odložili halji in stopili v Dorino sobo ena za drugo.

To je bila majhna, poltemna soba z revnim in skromnim pohištvo. Po vlažnosti po stenah in po ostrem duhu po puščobi in hladu se je dalo soditi, da sem noter pač nikdar ne posije solnce. Soba je bila tako mračna in temna, da se je zdelo čudno, da v njej prebiva tako mlado in nežno bitje.

Liza je sedla na ozko posteljo in lično poravnala sivo krilo nad polnimi, okroglimi koloni; a Dora se je mehansko ustavila pri mizi in pričela strmeti, ne da bi videla kaj, na inotno, belo-sivo okno, v katero so strmele z druge strani vrste ravno takih motnih, brezizraznih oken.

Te tri dni sta bili obedve tako razburjeni in preobloženi s poslom, toliko je bilo okrog njih neveselih in skrbni polnih razgovorov, tekanja, truda in sestankov, toliko se je pelo okrog njih, kadilo, se prižigalo luči sredi belega dne, toliko jokalo, — da jima je bilo zdaj nekako čudno in celo neprijetno, da je znova vse tako tiho, da je treba mirno jesti, obedovati, spati, študirati, ali opravljati kako drugo navadno, vsakdanje delo. V obeh je bilo neko nervozno, otožno čuvstvo.

Pojutrišnjem je anatomija... je počasi in otožno spregovorila Liza, a je mislila o nečem drugem.

Dora je molčala.

»Kmalu bodo izpiti pri kraju...« je spre-

Razne vesti.

* **Strahoviti snežni viharji.** Po vsem Rumunskem divjajo strahoviti snežni viharji. Vse telefonske in brzojavne zveze po deželi so uničene. — Tudi železniški promet je ustavljen. Pri Tekuču sta trčila dva vlaka. Sedem ljudi je obležalo na mestu mrtvih, enajst je bilo težko ranjenih.

* **Nerednosti pri zavarovalnici „Praha“.** Kakor poroča „Česke Slovo“, so prišli pri češki zavarovalnici „Praha“ velikim nerednostim na sled. — Mnogi zavarovalci so svoje zavarovalne liste prodali. List pozivlja vlado, naj odredi takoj vse potrebne korake, in se informira o denarnem stanju zavarovalnice „Praha“.

* **Umor.** V vasi Limice na Češkem so našli 70letno hišno posestnico Elizabeto Löw mrtvo. Kakor se zatrjuje, je bil najbrže izvršen roparski umor.

* **Uporni učenec.** V Doljni Tuzli v Bosni je skušal neki 12letni šolar ustreliti iz upornosti svojega učitelja. Samokres pa se je k sreči popreje sprožil. Krogla je zadela učenca samega v trebuh. Obležal je na mestu mrtve.

* **Aretacija znamenitega rumunškega roparskega poglavarja.** Iz Bukarešte se poroča: V cerkvi v Podul-Turculni se je posrečilo tamkajšnjemu orožniškemu stražmojstru Constantinosco aretirati slovitega rumunškega roparskega poglavarja Panteliona in ga izročiti okrožnemu sodišču. Aretirani roparski poglavar Pantelimon je tekom tega poletja izvršil 14 umorov in ustrelil tudi več orožnikov. Morilec je bil oblečen v duhovniško obleko.

* **Duhovniški pretepači.** Pri izhodu grško-katoliške cerkve v Stanislavu v Galiciji je prišlo med diakonom Herasymom in Kaminskim do hudega pretepa. Herasymo je svojega duhovnega brata s tako silo udaril po glavi, da je Kaminski padel nezavesten na tla. Tudi gospa Kaminska, ki je prihitela svojemu možu na pomoč, je bila nevarno ranjena. Kaminskega so napotili v bolnico, od koder so ga odpeljali v bolnico, diakona Herasyma pa aretirali.

* **Nezgodna dvorne operne pevke gospe Elizza.** V četrtek je doletela dvorno operno pevko na Dunaju gospe Elizza velika nesreča. Pela se je ravno opera „Prorok“. Gospa Elizza je hotela stopiti korak naprej. Kar se je zamotala v obleko in padla po dolgem na obraz. Zvinila si je levo roko. Predstava je morala prenehati. Zdravniki, ki so bili pri predstavi navzoči, so prihiteli takoj na lice mesta in podelili ponesrečenki prvo pomoč.

* **Nevarni Arnavt ujet.** V bližini črnogorske meje so orožniki vjeli znane arnavtskega roparja Etema Osmana, ki je bil strah cele pokrajine Radovince. Etem je imel navado, da si je izposojeval od bogatašev denar „za kmete“. Ko je denar prejel, je izvršil upniku pobotnico, glasečo se na ime kaknega kmeta. Pri nekem pretepu se je končno kmetom posrečilo Etema preobladati in ga izročiti orožnikom.

* **Sin milijonarja odpeljan.** Aradska policija zasleduje neznane zločince, ki so pred kratkim odpeljali milijonarjevega sina Dioniza Kintziga. — Davica v Berlinu. V Berlinu razsaja huda davica. Bolezen ne napada samo otrok, ampak tudi starejše ljudi. Dosedaj je umrlo za davico že par sto ljudi.

* **Kruppova tovarna v Essenu** je slavila 100letnico svoje ustanovitve. Kruppova tovarna je danes akcijska družba in ima uslužbenih 40.000 delavcev in uradnikov.

* **Redek slučaj na morju.** Francoski parnik „Notre dame des flots“ je prehitel blizu Bresta nevihta. Na ladjo se je vrgel ogromen val in potegnil za seboj pet ljudi. Zdal pa je švignil na ladjo nov val in vrgel nanjo nazaj onih pet ljudi, od katerih ni bil nihče niti ranjen. Ladja je slednjič z velikimi težavami prišla v pristanišče.

* **Riba kot sveča.** Na Aljaski imajo neko vrsto rib, ki jim služi za sveče. Ribi odrežejo glavo in potegnejo kožo ter jo posuše. Potem jo obesijo z repm kot stropu in prižgo. Riba gori skoro eno uro, tudi na vetru. Ugasniti jo je zelo težko.

* **Grof in delavska hčer.** Iz Budimpešte se poroča: Hčerka delavca Adolfa Grossmana, ki je nastavljena v belgrajskem gledališču za manjše vloge, je te dni poročila švedskega grofa Olafa, ki je na svojem potovanju po Balkanu obiskal belgrajsko gledališče in se zaljubil v njo. Starišem srečne deklice je izročil grof 70.000 K, da si kupijo svojo hišo. Grof Olaf spada med najstarejše člane švedske aristokracije.

* **Vesela ječa.** Pariški listi poročajo nezasičane stvari o razmerah v ječi v Barberosi v Algiru. Vsi strazniki so bili v ozki zvezi z jetniki. — Prinašali so jim jedila in pijače in tudi za obrambo pred sodiščem potrebne reči. Celo razne medicamente so jim prinašali, s katerimi so ti simularili bolezni. Preiskava je dognala,

da so nameravali v kratkem vsi jetniki s pomočjo paznikov uiti iz ječe.

* **Nepreviden kadilec pipe.** V splitskem predmestju Velika Varoš stanujoči osemdesetletni kmet Vozejić je bil strasten kadilec pipe. Te dni je legel s pipo v ustih v posteljo. Pipo pa mu je v spanju padla in ust in od tlečega tobaka so se vnele odeje. — Kmalu je bila v ognju cela soba, Starček in dva otroka so zadobili nevarne opekline. Težko jih bo mogoče ohraniti pri življenju.

* **Bitka v kuhinji.** Pred pariškim policijskim sodiščem so se obravnavali te dni nenavadni dogodki, ki so se vršili v kuhinji enega najboljših pariških hotelov. Poslovodja omenjenega hotela je tožil šef kuhinje radi prestopka zoper varnost življenja. Kakor so pričeli izpovedati, je poslovodja osebo naročil v kuhinji neko jed. Ko je nadkuhar izjavil, da jedi v tako kratkem času, kakor se zahteva, ne more pripraviti, je poslovodja skočil nanj in ga pretepal. V tem trenutku so skočili pokoncu vsi kuharji, kuharski pomočniki, strgalke krompirja, perice in dekile in prihiteli svojemu šefu nadkuharju na pomoč. Krompirji in različne posode so pričele kar frčati po zraku. Poslovodja je bil končno prisiljen, da je zapustil kuhinjo. Sodisce ga je obsodilo na denarno globo 200 K in na 500 K, katere je moral plačati nadkuharju za bolečine.

* **Nekaj zgodovine tobaka.** Kajenje tobaka ima razmerno kratko, a tem zanimivejšo zgodovino. Nikakor ni še tako dolgo tega, odkar je kajenje splošno dovoljeno. V Rusiji so še leta 1634. odrezali nos tistemu, ki so ga zasačili pri kajenju. Ob tistem času so potisnili vsakemu mohamedancu, ki so ga dobili pri kajenju, pipo skozi nos in ga vodili po ulicah, da bi s tem odvrgli druge grešnike od kajenja. Toda že tedaj so bili navdušeni oboževalci kajenja in neka stara zdravilna knjiga iz l. 1650. mu poje naslednji slavonspev: To zelišče čisti grlo in glavo, omili bolečine in utrujenost, odpravi zobobol, obvaruje človeka pred kugo in ozdravi stare rane in izpuščaj. Pred kratkim je izdala neka koelnska tobačna tovarna knjigo, kjer je natančno popisana zgodovina tobaka.

* **Napačni snažilec oken.** V hiši Mac Alistera v Londonu se je odigrala te dni izvrstno oprizorjena komedija. Mac Alister je bil telefonično naprošen od zavoda za snaženje oken, ako sme snažilec priti takoj, mesto naslednjega dne, kakor je bilo določeno po pogodbi. Alister je dovolil, nakar je snažilec oken prišel že čez pol ure. Prišel je takoj z delom. Nobeden izmed domačinov ni slutil nič hudega. Po zajutruku je snažilec oken nemudoma pobegnil, ne da bi dovršil svoje zapričeto delo. Sele zvečer, ko je gospa Alister hotela vzeti iz posebne omare neki dragoceni okrasek, je zapazila, da je nekdo v omaro vlomil in pokradel vse dragocenosti. Vrednost pokradenih dragocenosti je znašala 12.000 mark. Kako se je snažilec oken mudilo, je razvidno iz tega, da je pozabil v omari 300 cek., zlato denarnico in več dragocenih prstanov. O »snažilcu oken« policija ne more dobiti nikakega sledu.

* **Angleški »Barnum« umorjen.** V Londonu je bil pred kratkim umorjen lord Sanger, imenovan »angleški Barnum«. Delavec Cooper je napadel nekega v kuhinji se nahajajočega služabnika z britvijo in ga na vratu nevarno ranil. Nato je Cooper udrl v sobo hišnega posestnika lorda Sangerja, kateremu je tajnik ravno bral časopise. Najprej je pobil z močno železno palico na tla tajnika, nakar je napadel še 80 letnega častiljivega starčka Sangerja z istim orožjem. Zvečer je lord že umrl za ranami, do čim sta tajnik in služabnik bila le lahko poškodovana. Morilec se je posrečilo pobegniti kljub temu, da ga je lovililo okoli 100 stražnikov. Sanger je prišel z malim. Končno je postal lastnik in ravnatelj enega največjih evropskih cirkusov. Še pred Barnumom je razstavil v cirkusu belega slona, katerega si je ogledal celo angleški kralj Edvard. Ko je kralj »lorda« malo potipal za žilico in ga vprašal, če je barva naravna, je lord odgovoril, da pusti slona vsak dan na novo pobarvati z belo barvo. Naslov »lord« mu je dalo občinstvo radi njegove plemenitosti.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik
Miran Piniš.
Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi.

Beseda 6 vln. Najmanjši znesek 50 vln. Pisemenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vln. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; znanjani inserenti v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri sveder.

Mladenič, več slovenskega nemškega in italijanskega jezika želi službo blaginjske ali pisarja. Ponudbe pod št. 100 na „Prvo anononno pisarno.“ 766 3—1

Kupujte „JUTRO“.

Kdor išče ali oddaja kako

službo,

kdor hoče kaj

kupiti ali prodati,

doseže to najlažje, ako

inserira

v Malih oglaših „Jutra“. Za besedo se plača

samo 5 vinarjev.

FR. P. ZAJEC

Očala in ščipalniki natančno po zdravniškem receptu.

Dalnogledce, toplomere in zrakomere vseh vrst.

Ljubljana, Stari trg št. 9.
Cenike pošiljam zastonj in poštne prosto.

Prvi slovenski fotografski atelijé

D. Rovšek

v Ljubljani

Kolodvorska ulica šte. 32 a
Ustanovljen leta 1890.

Priporoča se za vsa v svojo stroko spadajoča dela

J. ZAMLJEN

čevljarški mojster

V LJUBLJANI

— Sodnijska ulica št. 3 —

Dobe se tudi izgotovljena obuvala. Izdeluje prave gorske in telov. čevlje.

MINKA KOCJAN

Sv. Petra cesta šte. 28.

nasproti „Zlate kaplje“

založnica trebušnih pasov v tuk. dež. bolnici, se priporoča cenjenim damam v izdelovanje vsakovrstnih najmodernejših steznikov, oprsnikov, životkov, ravnodržalcev, trebušnih pasov, po navodilih gg. zdravnikov. P 659

Posebna soba za pomerjanje. Popravila se radovoljno sprejemajo.

Prihranite mnogo denarja

če naročite sukno in modno blago naravnost od eksportne tvrdke

Milica Tomec Humpolec (Češko)

Vzorci na zahtevo gratis na vpogled
Ičejo se solidni zastopniki.

Globoko potrta vsled nenadomestne izgube naznanjam v svojem in v imenu svoje hčerke Draglice vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je moj soprog, gospod

Josip Šmid,

pivovarnar in posestnik,

danes ob 12. uri popoldne, previden s poslednjimi tolažili, v 33. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega pokojnika se vrši v torek, 12. decembra ob treh popoldne iz hiše žalosti Spodnji trg št. 80/81 na mestno pokopališče.

Maše zadušnice se bodo darovale v mestni župni cerkvi. Blagega in nepozabnega pokojnika priporočam v molitev in trajen spomin.

Škofja Loka, 10. decembra 1911.

Ana Šmid,
soproga.

Telovadno društvo Sokol v Škofji Loki naznanja tužno vest, da je danes preminul njegov zaslužni praporščak brat

Josip Šmid,

pivovarnar in posestnik.

Pogreb predragega našega člana se vrši v torek, 12. decembra ob treh popoldne.

Naš marljivi in nepozabni brat bodi priporočen vsem v blag spomin in posnemanje.

Škofja Loka, 10. decembra 1911.

Odbor.

Ljubljana **Minka Horvat** Sv. Jakoba trg šte. 6

modistinja,

priporoča svojo veliko zalogo damskih klobukov, športnih kap in vseh modistovskih potrebščin. Popravila točno in najceneje.

Najboljše odgovori „Slovencu“ vsak naš prijatelj, ako se naroči na „Jutro“, ali pa najde novega naročnika!

Ivan Jax in sin
v Ljubljani, Dunajska c. 17

priporoča svojo bogato zalogo

voznih koles.

Šivalni stroji za rodbino in obrt

Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.

Pisalni stroji „ADLER“.

Zavod za ortopedično telovadbo

v katerem se zdravi pod zdravniškim nadzorstvom

raznovrstne skrivljenje hrbtence, izbočen hrbet, neenake rame, neenaka ledja itd. je v Gosposki ulici šte. 8, prtilično.

Pojasnila se dobivajo ob delavnikih od 4. do 5. ure popoldan istotam.

Kmetska posojilnica

r. z. z. n. z.

obrestuje hranilne vloge po.

Stanje hranilnih vlog: dvajset milijonov.

4 1/2 %

Popolnoma varno naložen denar.

Ljubljanske okolice

v Ljubljani

brez vsakršnega odbitka.

Rezervni zaklad: nad pol milijona.

Trgovec ali obrtnik

mora, ako hoče napredovati, opozarjati občinstvo na svojo trgovino. Reklama je duša vsakega podjetja in vsak trgovec ali obrtnik,

ki noče biti skrit

samo v svoji ulici, ampak hoče dobiti odjemalce iz vseh delov mesta in tudi z dežele,

bo inseriral v „Jutru“

ki se čita in je priljubljeno povsod po Slovenskem.

Eternit

ETERNIT-tovarna

Patent HATSCHEK
Najboljše pokrivanje streh
General. zastop: V. Janach & Co., Trst.
Glavna zaloga:
T. Korn, Ljubljana.

Jako zanimiv, zabaven in poučen list s slikami je

„Ilustrovani tednik“

ki izhaja vsak petek ter stane četrtletno K 1.80.

Zahtevajte ga povsod! Naročite ga in inserirajte v njem!

Naslov: Ilustrovani Tednik, Ljubljana.

Preostale izvide romana

„ŽENA“

ki je vzbujal toliko zanimanja, ko je izhajal v „Jutru“, prodaja upravništvo „Jutra“ mesto po prvotni ceni (1 K)

po 60 vin. izvod.

Zunanji naročniki naj pošljejo znesek v naprej in pridenejo 10 v za znamko. Na naročila brez denarja se ne ozira.

Najprimernejša igra za manjše odre je enodejanka

Malomestne tradicije

Češko spisal V. Štech, prevel V. M. Zalar. (Repertoarna igra češkega „Nar. divadla“ v Pragi)

Pet moških, dve ženski vloge.
Cena 60 vinarjev.

Dobiva se v knjigarnah in pri založniku V. M. Zalarju v Ljubljani.

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine. Spisal M. Zevaco. Velike osmerka, strani 492. Cena brošure K 3.50.

Lahko in prijetno pisan roman iz časov laške renesanse, ki ima po bogastvu snovi in fascinujoči zanimivosti pripovedovanja le malo vrstnikov v svetovni literaturi. Trepetajoč razburjenja sledi bralec burnim usodam Ragastensa in lepe Primavere, ki se odigravajo v krvavi senci Borgijcev: papeža Aleksandra, njegovega sina Cezarja in hčere, zloglasne Lukrecije. Veren kolorit, zdrav humor in pestra mnogoličnost pripoča to knjigo vsem ljubiteljem živahnih, dramatično-burnih zgodovinskih povesti. — Dobiva se v knjigarni

L. SCHWENTNER

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 3.

MESO

P 686

vsak dan sveže, telečje, ovčje, in prašičje v stegnu, 5 kg samo 4.80 K pošilja franco po poštne povzetje A. Berkovics Herincse šte. 70. Ogersko.

Velika božična okasijska prodaja!

Največja izbira izgotovljenih oblek za gospode in dečke ter konfekcije za dame in deklice.

Čudovito reducirane cene!!

Angleško skladišče oblek

O. BERNATOVIČ

Ljubljana, Mestni trg 5

M. RAVTAR

delikatesna trgovina in vinarna
Ljubljana, Jurčičev trg 3

priporoča svojo veliko zalogo raznih jestvin, finih namiznih in desertnih vin, likerjev, knjaka in šampanjca.

Eksprot kranjskih klobas.

Slav. društvom posebno nizke cene. Za veselice dam blago tudi v kompijsko prodajo.
Številka telefona 291.

Naročajte in kupujte „JUTRO!“

Izvod samo po 6 vinarjev.

JULIJA ŠTOR — Ljubljana —

Prešernova ulica šte. 5.

največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev, čevljev za lawn-tenis in pristnih golsserskih gorskih čevljev.

Elegantna in jako skrbna izvršitev po vseh cenah.

Sprejema zavarovanje človeškega življenja po najrazumnnejših kombinacijah pod take ugodne pogoje, ko nobena druga zavarovalnica. Vas čisti dobiček se razdeljuje zavarovancem; dohodaj se ga je kapitelje K 2.400.719—	„SLAVIJA“ vzajemno zavarovalna banka v Pragi. Reserve in fond K 54.000.000. Izplačane odkodnine in kapitalije K 109.356.800— Pe velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseski slovenske-narodne uprave. Vas pojasnila daje: Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici št. 12. Pisarne so v lastni bančni hiši.	Zavaruje polnopravne in premošne posesti požarnim škodam po najnižjih cenah. Zavaruje proti tatvini, razbitja ognjenih in obsežnih plodov. Škode cenjuje lažje in najkrajše. Uživa najboljši sloves, heder poslovanja. Dovoljuje in blagodejno dobička lastne podpore v narodni in občinskih namene.
--	---	---

Učiteljska tiskarna, Franciškanska ulica št. 8.

registrirana zadruga z omejenim jamstvom

priporoča svojo bogato zalogo najnovejših tiskovin za šole, krajne šolske svete, županstva in druge urade. — Tiskarna sprejema vsa v tisk in fotografiko strahu spetajoča dela ter jih izvede točno, okusno in po solidnih cenah. — Tiskanje boljših knjig in časopisov.

Lastno založništvo.

Musikalja

Telefonska šte. 118.

Najmodernejšee črke.

Litografija.

Polna knjižnica šte. 78.307.

Del. glavnica:
K 8.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rez. fond nad
K 800.000.

Stritarjeva ulica šte. 2, (lastna hiša)

Promese za bližnja zrebanja:

Promese kreditnih sredstev a K 20—

Promese sredstev za uravnavo Donave a K 10—

Promese ljubljanskih sredstev a K 10—

Promese zemljiških sredstev II. em. a K 6—

Zrebanje dne 2. januarja 1912

Zrebanje dne 2. januarja 1912

Zrebanje dne 2. januarja 1912

Zrebanje dne 5. januarja 1912

Vse 4 promese skupaj K 50—

Glavni dobiček K 300.000—

Glavni dobiček K 120.000—

Glavni dobiček K 50.000—

Glavni dobiček K 100.000—

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na takoji račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 %